

Звернення

Закордонного Представництва УГВР

до українських політичних середовищ і до всього українського громадянства закордоном

Пресове Бюро Закордонного Представництва УГВР уповноважене подати до відома наступне „Звернення Закордонного Представництва УГВР до українських політичних середовищ і до всього українського громадянства закордоном“:

I

В своєму Комунікаті з січня 1950 р. Закордонне Представництво УГВР подало до відома українській громадськості закордоном з'ясування керівників політичних чинників на Рідних Землях щодо сучасного положення в Україні. Згідно з тим з'ясуванням, в Україні з кождим днем посилюються терор, масове винищування української людності, в нечуваних досі розмірах провадиться денаціоналізаційну русофіаторську політику, збільшуються економічний визиск та соціальний гніт. Російсько-большевицькі імперіялісти, окупанти українських земель, намагаються знищити мільйонові маси українського народу, чи безпосередніми розстрілами, чи заславши їх в концентраційні табори смерти та тюрем. Серед решти української людності рафінованими способами намагаються вони вбити українську душу і перетворити на послушних, незрячих рабів своєї імперії.

Українські повстанці та революціонери-підпільні, об'єднані в широкому фронті національно-визвольної боротьби під керівництвом Української Головної Визвольної Ради, восьмий рік провадять героїчну, жертвену боротьбу, щоб рятувати український народ перед фізичною та духововою смертю, щоб вибороти для українського народу волю, двигнувши з руїн Самостійну Соборну Українську Державу.

Ця героїчна боротьба в кожного з нас викликує подив та скріплює віру в непереможність української національної ідеї. В глибокій пошані ми клонимо наші голови перед мертвими та живими геройськими учасниками цієї боротьби, з признанням дивимось на політичне і військове керівництво революційно-визвольної боротьби. Всі вони несуть на своїх плечах основний та найважчий тягар боротьби за визволення українського народу з-під російсько-большевицької займанщини і за привернення Україні її державної суверенності.

Боротьба триває вже три роки: ворог кидає проти українського визвольного фронту вишколені в мвд-івських школах кадри послушних московсько-большевицьким вельможам рабів та використовує всі досягнення новітньої техніки, не спинюючись навіть перед засобами бактеріологічної війни.

Перед українською політичною еміграцією сьогодні стоять надзвичайно важливі завдання, якщо вона має, бодай частинно, сплатити свій борг Батьківщині та бути гідною українського імені, що його в жорстокій боротьбі захищають вояки УПА та українські революціонери-підпільні.

Закордонне Представництво УГВР з прікістю стверджує, що тоді, коли спільна боротьба на Рідних Землях потрапила об'єднати там ідейно і великою мірою теж організаційно широкі маси в одному фронті визвольної боротьби довкола ідеї Самостійної Соборної Української Держави — внутрішні процеси серед української політичної еміграції пішли по лінії розпорощення та декомпозиції всього внутрішньо-політичного життя. Аналізуючи цей стан, приходиться з остраком ствердити, що ворожі Україні сили досягли несподіваних успіхів, відвернувши увагу всього українства закордоном від головного фронту нашої боротьби та від основних завдань політичної еміграції. Наявні факти цього болючого стану — це непримиримість на внутрішньо-політичному відтинку, це незавершений ще процес концентрації українських політичних сил в одному політичному центрі на еміграції, це недоцінення конечності наладнати взаємини і дії між тим же центром на еміграції і підпільним керівним політичним центром в Україні. Далі, це завогнення боротьби між українськими церквами, православною і католицькою, це шкідливий процес церковно-релігійних спорів в українській православній церкві, це двоподіл українців за обласним принципом на український схід і захід, це двоподіл українського суспільно-громадського життя, це спроба за партійним ключем ділити навіть прибулих на Захід вояків УПА.

Диференціяція українського життя на суспільно-громадському та політичному відтинках не була б шкідливою, якщо б вона була випливом здорових процесів в

демократичному суспільстві, що шукає для себе різних форм праці та росту, при умові, що існують основні принципи, які захищають всі індивідуально та збірно, при умові, що не паралізуватиметься будь-якої акції на фронті української визвольної боротьби.

На тлі такого стану всьому українському громадянству будуть зрозумілі перестороги керівних політичних чинників на Батьківщині, які ЗП УГВР вдруге доводить до відома українського громадянства закордоном:

„Нас всіх в Україні дуже турбують гризня, що існує на еміграції, бо воно тим небезпечна, що могла б мати необчислими шкідливі наслідки для перебігу й успішного завершення українських національно-визвольних змагань, коли б боротьба за українську державу та її побудова мали відбуватися в супроводі брудної лайки і партійно-політичних спорів.“

В обличчі коротко з'ясованого стану на Батьківщині і на еміграції та враховуючи, що розвій міжнародно-політичних подій може скоріше чи пізніше поставити все українство, зокрема українські відповідальні політичні чинники, перед життєво важливими питаннями, турбуючись, що „Україну злії люди присплять лукаві і в vogні її окраденую збудять“ — Закордонне Представництво УГВР свідоме своєї відповідальності перед українським народом, зокрема перед Українською Головною Визвольною Радою, виконує доручення УГВР, щоб передати всій українській еміграції її заклик:

„Всі на Батьківщині прагнуть, щоб на еміграції прийшло до взаємного миру і до тісного духового та ідейно-політичногоєднання з непокореним, геройчним українським народом!“

Від себе ЗП УГВР звертається до всієї української громадськості, до всіх політичних середовищ на еміграції з гарячим закликом залишити всі дрібні спори і непорозуміння, знайти шляхи та засоби, щоб оздоровити ціле українське еміграційне життя, щоб об'єднати всі сили в одному репрезентативному політичному осередку закордоном і спрямувати всі свої труди в одно русло визволення поневоленої Батьківщини.

Пам'ятаймо про те, що боротьба за Українську Державу і відбудова зруйнованої Батьківщини вимагають сьогодні і вимагатимуть завтра цілковитого віддання всіх здорових українських сил. Пам'ятаймо про те, що ворог винищив мільйони українського населення і тому вклад кожної одиниці і кожного політичного середовища у визвольний процес, у визвольну та полі-

тичну дію, а навіть в самий процес розвитку здоровової української політичної думки, має неоцініму вартість так в сучасній національно-визвольній боротьбі, як і в майбутньому державному будівництві. Пам'ятаймо про те, що в умовах, де ворог знищує цінні українські культурні, наукові, суспільно-громадські, військові і політичні кадри, нам українцям забракне рук до праці і фантастично міркувати, що Україну може визволити та відбудувати тільки якась одна політична група, середовище, чи течія.

Вільна Україна може двигнутися з руїни тільки гігантним зусиллям всього українського народу, в тому також всіх українських політичних середовищ, при ідейній, духовій, моральній та дієвій співучасти і трудах всієї української політичної еміграції.

Доведім, що заклик Батьківщини до єднання не пішов на марне. Цим дамо доказ нашої єдності з воюючою Батьківщиною, нашого служіння ідеї боротьби за волю України і кождочасної готовості включитися в цю боротьбу, щоб прискорити день перемоги.

Замиренням на внутрішньо-політичному відтинку українського життя на еміграції та упорядкуванням всіх секторів цього життя з метою, щоб досягти концентрації всіх українських сил і спрямування їх на боротьбу за державу та оборону перед наступом ворога, дамо моральну підтримку тим нашим братам та сестрам, що в лісах, полях, містах і селах України із зброєю в руках вже восьмий рік відбивають хижакькі наступи ворога, і всім нашим братам та сестрам, що на заводах, при станках, в сталінському колгоспному ярмі, на засланнях, у тюрмах і таборах примусової праці витримують неперевершенні муки за те, що не скорились ворожому, московсько-большевицькому окупантові.

Реалізуючи заклик керівних політичних чинників в Україні, дамо належний відпір всім ворожим затіям, спрямованим на послаблення наших сил закордоном, а перед чужим світом дамо доказ політичного розуму української еміграції і тим самим державнополітичної зрілості українського народу.

II

Не обмежуючись до самого заклику, Закордонне Представництво УГВР із свого боку подає практичні напрямні, що повинні б лягти в основу концентрації всіх українських сил на Батьківщині і закордоном. Основні елементи, що мають допровадити до тісного пов'язання всіх сил, це:

1. Боротьба за побудову Самостійної Соборної Української Держави — при тому під поняттям боротьби розуміється кожду збройну, політичну, культурно-громадську, суспільну, наукову дію, скеровану на відродження української держави.

2. Всі конструкції організаційного порядку мусять бути цілковито підпорядковані цій основній ідеї. Існуючі політичні фактори оцінюються тільки під аспектом їх позитивного вкладу в скарбницю української політичної думки та в сам визвольний процес, враховуючи моменти політичної доцільності також з перспективи різних можливостей розвитку міжнародно-політичних подій.

3. Українське політичне життя будеться на демократичних засадах.

Всілякі монопольні тенденції будь-якого середовища, чи групи людей, в сучасному внутрішньополітичному житті на еміграції та в проекції побудови української держави засуджується як шкідливі для успішності національно-визвольної боротьби і то з моментів чисто політичних та виховних і як чужі українській духовості.

4. З належного розуміння демократичних засад в державному будівництві мусить випливати толерантність до людини інших політичних переконань. Границю творить національно-державна зрада. З такого розуміння демократичних засад і застосовання їх в практичному житті випливає змагання між різними політичними середовищами за правильність і переконливість тої чи тої програмової постановки, того чи того світогляду, того чи того суспільного ладу — виключаючи всі тенденції, що заперечують самі основи демократичного устрою.

5. Українські збройні сили — тобто сучасна повстанча сила, УПА, а в майбутньому українське військо — будуться на загальнонаціональних, понадпартийних принципах. Військо, це збройне рам'я цілого народу та держави, в жадному випадку оруддя будь-якої однієї політичної течії, середовища, партії, чи групи людей. Всі намагання викривити таке розуміння з державницького погляду шкідливі, бо послідовно провадять тільки до отаманії або до тоталітаризму.

6. Всі конструкції українського політичного життя мають тільки тимчасовий характер, тобто вони існують на час боротьби за державу. Українські політичні середовища та їхні завершення у формі політичних центрів погодяться з тим, що при найближчій нагоді, як тільки на те дозволять обставини, щоб скликати Всеукраїнські Установчі Збори, складені з людей обраних у вільних виборах на звільненій від ворога Батьківщині — вони обов'язані скласти звіт із своєї діяльності та передати до вирішення Українській Конституанті питання про конституцію української держави і покликання законодатників, судових та виконних органів державної влади.

7. З огляду на те, що в Україні діє, з ініціативи УПА створений, керівний політичний осередок — Українська Головна

Визвольна Рада — довкола якого об'єднуються нині організовані військові та політичні сили і який спирається на матеріальний та моральний підтримці широких шарів українського народу, конечною вимогою є, щоб українська політична еміграція морально підтримала цей осередок. Доки підпільна боротьба провадиться в організованих загальнонаціональних, а не вузьких однопартийних, формах, доти існують гарантії перед хаотизацією цієї боротьби, перед зведенням її на манівці боротьби за монопольне становище тої чи тої групи, чи використання її в інтересі чужих сил. Далі, як це заявляє Голова Генерального Секретаріату УГВР, Р. Лозовський: „...реальною гарантією демократичності майбутніх форм правління в Україні є саме існування УГВР. Українська Головна Визвольна Рада побудована на чисто демократичних принципах та застуває демократичні погляди.“

8. Для виконання тих завдань, що стоять перед українською політичною еміграцією і тих, що її УГВР доручила своєму Закордонному Представництву, для розгорнення плянової зовнішньо-політичної дії та переведення підготовчих праць державного будівництва і в загальному для успішного завершення українських визвольних змагань, що в різних формах та з різною наступністю провадяться з 1917 р., конечноє існування поза сферою безпосереднього ворожого тиску всією еміграцією загально визнаваного, явного і репрезентативного політичного центру з участю всіх існуючих на еміграції політичних середовищ.

Закордонне Представництво УГВР завжди ставилось позитивно до здорових, відроджених останніх років на еміграції виявлених, ініціятив в цьому напрямі. По-перше тому, що концентрація сил в такому осередку відповідає бажанням та інтенціям кожного українського громадянина-патріота закордоном. По-друге тому, що з української рації об'єднання всієї української політичної еміграції є необхідною конечністю. Основним бажанням ЗП УГВР було тільки допровадити до того, щоб на еміграції об'єднані політичні сили та оновлені або створені політичні конструкції зуміли оцінити важливість і потребу в Україні в надзвичайно складних умовах діючого політичного керівного центру сучасної революційно-визвольної боротьби в її підпільних формах — УГВР. Не зважаючи на труднощі, які ввесь час існували й існують в реалізовані зосередження всіх сил на еміграції в одному політичному центрі, ЗП УГВР вірить, що здоровий політичний розум української спільноти переможе, бо це вимога української державної рації.

9. Чинники, відповідальні за політичне керівництво та українську політичну дію

на всіх фронтах нашої багатогранної боротьби повинні допровадити до якнайтіснішої співпраці і пов'язання між організованим українським визвольним фронтом боротьби в Україні й організованою та об'єднаною українською політичною еміграцією, щоб на шляху наших визвольних змагань для їх успішного завершення належно та всеціліо використати всі наші досягнення та всі наші сили.

*

Звертаючись цим закликом до українського громадянства і всіх політичних середовищ закордоном, ЗП УГВР вірить, що

його звернення найде належний відгук в серцях та умах всього громадянства та що, переборовши існуючі труднощі, на відтинку українського життя на чужині і його ідейно-духового та організаційного пов'язання з Батьківчиною прийде до скорих позитивних рішень. Досягнемо цього тоді, коли кожда українська людина і кожде політичне середовище на еміграції будуть свідомі того, що ми всі маємо бути тільки служителями однієї, всім нам спільної ідеї та невтомними борцями за її здійснення,

Ця ідея — Самостійна Соборна Українська Держава!

На чужині, в липні 1950 р. — в шосту річницю створення
Української Головної Визвольної Ради

Закордонне Представництво УГВР

